

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Političen list za slovenski narod.
Za celotno leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celotno leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narodnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 4.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 294.

V Ljubljani, v torek 23. decembra 1890.

Letnik XVIII.

Veselo znamenje med Rusini.

Malo je narodov v omikani Evropi, ki bi bili v tako žalostnem položaju, kakor so Rusini, ali avstrijski Rusi. Akoravno štejejo nad tri milijone duš, vendar so Poljaki gospodari v deželi in so se še pred kratkim spominjali Rusinov le tedaj, kadar so trdili, da jih ni. Mnogo merodajnih oseb na višjih mestih je do najnovejšega časa mislilo in učilo, da si je še-le grof Stadion izmislil rusinsko narodnost v Galiciji.

Po jeziku in verskih obredih se Rusini ločijo od svojih sodeželanov Poljakov; to je vzrok, da so se Rusini oklenili najhujših naših nasprotnikov v državnem zboru in se protivili v gališkem deželnem zboru vsakemu predlogu poljske večine. A tudi Poljaki sami so mnogo krivi, da se Rusini niso čutili srečne na svoji zemlji. Zato z veseljem pozdravljamo najnovejšo gibanje, ko je med Rusini stopila na krmilo avstrijsko-katoliška stranka ter izdala na narod oklic, katerega so podpisali tudi rusinski škofje Sembratovič, Stupnicki, Pelesz in Kutlovski.

List „Dilo“ je objavil oklic, v katerem se sklicuje na rusinski program iz leta 1848. in potem trdi, da so voditelji zašli s pota na škodo naroda.

„Pozneje so bili ljudje, ki so se oddaljevali od tega programa; rusinski narod se je razcepil, kar je imelo slabe posledice: neprevidno postopanje nekaterih oseb so šteli v greh vsemu rusinskemu narodu in vlada je kazala Rusinom popolno nezaupanje. Rusini, ki so bili prej podpora prestola in vladarja, čutili so zatiranje. Število njihovih zastopnikov v državnem in deželnem zboru se je zmanjšalo, Rusini so težko zlezli do višjih uradov, prebivalstvu so povsod obteževali njegov trud za telesni in duševni blagor. Drugi narodi v državi so napredovali v vsakem oziru, Rusini pa so zaostali. To ne more in ne sme tako ostati, da ne zgubimo rodne zemlje in svoje narodnosti. Če hočemo pripomoči našemu pre-

bivalstvu do višje stopinje, moramo zopet imeti trdno podlago pod skupno zastavo.

Da pojasni želje in namene rusinskega prebivalstva, razvil je poslanec Romanczuk dne 25. novembra v deželnem zboru program rusinski, katerega se hočejo držati. Ta program je jasen in kratek: 1. Mi Rusini smo neodvisen in od Rusov in Poljakov različen narod; na tej podlagi tudi hočemo napredovati v omiki. 2. Mi Rusini smo zvesti svojemu vladarju, cesarski hiši in avstrijski državi. 3. Mi ostanemo zvesti grško-katoliški veri in njenim obredom. 4. Zagovarjamo ustavni razvoj avstrijske države, njene pravice in prostosti, enakopravnost vseh narodov. 5. Mi Rusini moramo skrbeti, da se zboljša stanje našega kmečkega in mestnega prebivalstva. Ta program, katerega je naznanil načelnik rusinskega kluba in so ga podpisali rusinski škofje, zadošča časti in potrebam rusinskega naroda, na tej podlagi more si priboriti enakopravnost in blagostanje poleg drugih avstrijskih narodov.

V tem prepričanju nas potrjuje izjava vlade, ki je po namestniku obljubila, da bode podpirala rusinske potrebe, če ostanejo na tej podlagi; v tem nas potrjujejo tudi poljski poslanci, ki so se prijazno izrazili o tem programu. Stojimo torej na predvečer važnega trenutka našega narodnega življenja. Naloga naša je, da se združijo k skupnemu delu vsi odkritosrčni Rusini, ki želijo po omenjenem programu delati za blagor rusinskega naroda. Namen naš je jasen, pota naša so ravna. Pravice drugih spoštujemo, pa hočemo si priboriti tudi mi svojo zakonitim potom. Zato kličemo vsem Rusinom: Na skupno delo! To je edina pot, po kateri naš narod pride do namena. Le na domačih tleh, pri Avstriji in v Avstriji morajo Rusini iskati varstvo svojega obstanka, zagotovilo svoje narodnosti.“

Želja naša je pač, da bi Poljaki sprijaznili se z rusinskim programom. Sprava med Poljaki in Rusini bila bi velikega pomena za avstrijske Slovence in Avstrijo.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Čudno se je moralo zdeti vsakemu, ki je prebiral govore hrvatskih poslancev o priliki letošnje proračunske razprave. Mi pravimo čudno zato, ker po teh govorih bi se moglo lahko soditi, da živita v Hrvatskeji dva naroda, ki se borita za svoj obstanek, kakor n. pr. na Češkem Nemci in Čehi, ali pa v slovenskih pokrajinah Slovenci in Nemci ter Talijani. Saborska večina je v svojih govorih tako strastno napadala vse, kar goji hrvatsko misel, da nam ni mogoče verjeti, da so ti govorniki zares Hrvati. Kako grdo so napali prvega in najodličnejega Hrvata, škofa Strossmayera, ki je žrtvoval vse svoje duševne in gmotne moči za napredek hrvatskega naroda! Da, celó v vnanje časopise so hitro javili dopisniki, kar je sam ban o tem znamenitem možu govoril, pa so bili pri tem poslu pregoreči, kajti javili so, da se je ban izjavil, da Strossmayer sam proti katoliški veri deluje, ko je izrekel svoj blagoslov ruskemu narodu. To je bilo seveda že preveč celó za vladu ter je bila prisiljena preklicati to vest. Dobro bi bilo, pravi zato eden opozicijskih listov, da bi se stvar izročila sodnji in da bi se moral dotični dopisnik, ki je sam poslanec, za tako nepošteno delo kazniti. Ali mi dobro vémo, da se kaj takega ne bo zgodilo, saj je mnogemu ljubo, da se take laži med svet trosijo, a tega so krivi največ oni, ki so postavljeni, da varujejo čast dostojanstvenikov, če so napadeni, ne pa da jih celó oni sami ogovarjajo, kakor se je ravno v omenjenem slučaju zgodilo. Da je ban precej s početka pokazal poslancem svoje nezadovoljstvo radi obrekovanja in da ni celó pohvalil takega ravnanja, ne bi bilo prišlo do tako žalostnih prizorov v našem saboru, kar mora vsak poštenjak in domoljub le obžalovati. Strossmayer zavoljo takega obrekovanja ne zgubi nič na svoji časti, pač pa naš narod, ker čudno se mora zdeti vnanjemu svetu, ko čita

LISTEK.

Slovensko gledališče.

I.

Ko bi bilo vredno, dokazal bi Vam lahko, gospod vrednik, da je petek v istini nesrečen dan. Za dokaz navedel bi Vam samo jeden faktum, namreč da je g. kritik, ki se je drznil v petek v Vašem listu presojati javno skušnjo slušateljev in slušateljic dramatične šole, v resnici posegel v sršenovo gnezdo.

Jaz poznam sicer g. kritika osebno, vendar toliko proroškega duha bi mu nikakor ne bil prisojal, da bi vedel že dva dni prej, da si bodo nekateri dotičnih gospodov skoro v lase skočili. Toda pustimo šalo na stran in preidimo k stvari sami.

V nedeljo zvečer predstavljala se je namreč že drugokrat v letošnji sezoni veseloigra Frana pl. Schönthana: „Zlati pajek“. Igralo se je mnogo bolje, nego prvokrat. Vzlasti pa je g. Borštnik (Malovar) pokazal vso svojo spretnost. I pri vseh drugih igralcih kaže se od zadnjic do danes lep napredek, tako da človek res ne vé, komu bi prisodil prvo mesto.

Gospod Sršen, gospa Borštnik-Zvonarjeva, gspđ. Nigrinova, gspđ. Slavčeva,

gosp. Perdan, gosp. Danilo, gospa Danilova in gosp. Verovšek so se odlikovali v glavnih vlogah, vzlasti pa gosp. Sršen in gospa Borštnikova. Tudi policijski komisar Sever (g. Lovšin) nam je včeraj prav dobro ugajal.

Samo gosp. Danilo naj bi bil opustil znani svoj medmet, ki je večkrat kaj neprijeten za poslušalca.

Pri manjših vlogah opomniti nam je nekoga, ki je svoj pogled tako srepó upiral v šepetalec, da smo se v resnici bali za njega. Res je temu tudi šepetalec sam vzrok, vendar igralec bi mu ne smel takoj na odru vpričo občinstva pokazati svoje srčnosti.

Ker smo že pri šepetalcu, mislimo, da je velik zapravljevec, kar se tiče glasú, ki je tudi del zasebnega premoženja. Kajti drugače ne bi postopal tako potratljivo ž njim.

Nobeden človek ne sme biti premilosrčen, temveč deliti mora miloščino samo v resnici potrebnim; a takrat se ne sme obotavljati, kajti: „Dvakrat dá, kdor hitro dá.“

Tudi gosp. inspicijent bi lahko pošiljal malo točneje svoje osebe na oder, da bi ne spravljal v zadrego igralcev, ki so že na vročih deskah. Tako pa mora g. Borštnik vselej polniti praznine, ka-

tere nastajajo, ako kaka oseba le trenotek pozneje nastopi, nego bi morala. Seveda uporablja duhovito gosp. Borštnik take trenotke v popolnitev svoje vloge. Kako lahko pa bi spravilo to kakega drugega igralca v skrajno neprijeten položaj!

Dasiravno je ta igra prvič občinstvu zeló uga-jala in je bila v nedeljo znižana vstopnina, vendar ni bilo občinstvo tako mnogobrojno zastopano, nego prvokrat. Posebno zadnji sedeži so bili prazni. To je za naše občinstvo zeló značilna prikazen. Kaj je temu vzrok? Našel bi jih Vam lahko pet, šest, ko bi moje besede pale na rodovitna tla. Najvažnejši teh vzrokov pa tudi tedaj ne bodo odstranjeni, ko se bode Talija preselila v nove prostore, ki se ji ravno gradi. No, to bo „fletno“ v novem gledališču, ko bode sedelo in stalo kakih sto oseb pri predstavi. Vsaj ne bode tako grozno „vroče“ igralcem in poslušalcem. Philaethes.

Družba sv. Mohora.

(Dalje.)

Podnormalno število imajo:

St.	I me	1890	1889
153	Ig	3-3	4-2
154	Razdrto	3-3	3-1
155	Spodnji Tuhinj	3-3	3-1

tako podle in nedostojne govore v našem saboru. Kakošna mora biti tedaj inteligencija hrvatska, ko so taki možje v saboru! Tako seveda lahko svet sodi, v istini pa ni tako, kajti večina našega naroda popolnoma obsojuje take vrste ljudi. Zatorej je pa tudi dolžnost posebno naših inteligentnih krogov, da razsvetlije naše sedanje odnose po večjih časopisih, posebno francoskih in ruskih, da se tako zve prava resnica. Francoski in ruski časopisi se mnogo beró in iz njih bodo posneli take vesti tudi drugi narodi, a svet bode dobil tako prave pojmove o naših odnosajih. Kdor je sposoben za to, naj vrši svojo domovinsko dolžnost v tem pogledu.

Za škofom Strossmayerjem je prišla sevéda tudi jugoslavenska akademija na red. Ze dolgo časa se napada ta zavod. Najprej ga je grčila Starčevićeva stranka, kar je pa zdaj prenehala, kajti uvidela je, da je akademiji krivico delala. V novejšem času jo pa napadajo člani narodne stranke v samem saboru. Prvi se je vzdignil nánjo Crnković, ter jej oponašal panslavizem, premda je vse delovanje akademije osredotočeno le na poznavanje Hrvatske in sosednih slovenskih dežel. Da stoji v zvezi z drugimi slovanskimi učenimi društvi, zahteva njen slovanski značaj; ali poleg tega je tudi v zvezi z madjarskimi, nemškimi, francoskimi in angleškimi društvi, kar najbolj dokazuje, da njena smer ni panslavistiška. Sevéda po mnenju takih ljudi, kakor je dotični poslanec, morala bi akademija občeovati le z madjarskimi društvi, od slovanskih pa se čisto odločiti. Tega pa častiti Crnković ne bo doživel. Tudi pokojni Miškátović jej je oponašal neprijaznost proti Milanovej vladi na Srbskem. Ali tudi to je bilo kaj neumestno, saj je ravno naša akademija prav svečano proslavila petstoletnico bitke Kosovske. A da je kralj Milan bil v Srbiji nepopularen, to so pokazali Srbi sami, ki so ga prisilili, da se je moral zahvaliti. To je pokojni Miškátović sam doživel ter se osvedočil, da so mnogi hrvatski domoljubi prav sodili o Milanovej vladi.

V zadnjem saborskem zasedanju pa je napadel prof. Spevec poleg Strossmayerja tudi akademijo, ker jo je škof utemeljil in ker so med člani tudi duhovniki, ter deluje v krščanskem smislu. Škof je akademijo utemeljil, ker vlade hrvatske razven Mažuranićeve niso imele za kaj takega smisla, vendar pa so vse do sedanje, katere najbolj udani privrženci je dotični profesor, dajale temu najvišjemu naučnemu zavodu podpore, dočim sedanja odobruje take napade, kar se, bodi mimogredé omenjeno, ne bi nikjer v naobraženem svetu dogoditi moglo. Namesto s kruhom pitajo tedaj našo akademijo naši poslanci s kamenjem. Duhovniki so samo štirje med šestindvajsetimi člani. Med temi dr Rački, ki je kot zgodovinar poznat v vsem učenem svetu, ravno tako tudi kot zgodovinar in numismatik prof. Ljubić; oba v jugoslovanski zgodovini pravi avtoriteti. Profesor Ljubić je poznat v Parizu, Berlinu in Rimu, kjer njegova dela visoko cenijo. Celó glasoviti Momsen ga je velikokrat za svét povprašal pri rimskih napisih, kajti kot arheolog je na slovenskem jugu on gotovo prvi veščak, pa poleg tega odločen Slo-

van, ki ne trpi tudi v tem pogledu nobenega polovičarstva. Tretji duhovnik je Ivan Tkalčić, jeden najmarljivejših preiskovalcev naše cerkvene zgodovine in še posebej glavnega mesta Zagreba, o katerem izdaje ravno v tem času zgodovinske spise, ki so tudi za hrvatsko zgodovino velike vrednosti. Marljiv kakor bučela zbira tudi podatke za našo kulturno zgodovino ter je že mnogo člankov o tem objavil. Četrti duhovni član akademije je J. Torbar, ki je zraven svojega težavnega poklica kot ravnatelj velike realke našel še toliko časa, da je napisal mnogo učenih člankov iz prirodoписа s posebnim obzirom na Hrvatsko. Za prihodnja tri leta je izbran celó za predsednika akademiji. To so tedaj ti duhovniki, proti katerim se je vzdignil profesor Spevec. Najbolj čudno je, da ni navel niti enega dokaza iz spisov omenjenih članov, kakor tudi drugih, po katerih bi bil dokazal njihovo krščansko intolerantnost. Seveda kaj takega ne bi bil našel v teh spisih, tudi ko bi jih bil prebral, kar pa gotovo ni storil, kajti njegova hrana so le bogokletni spisi kakšnih neznatnih piscev, katerih pa pri nas ne potrebujemo. Zatorej obžalujemo samo naše juriste, ki morajo takšna predavanja poslušati, mesto da se pripravljajo s temeljitimi spisi za svoj važni poklic. Naj zbere prof. Spevec svoja predavanja, pa naj jih obelodani, pa bo videl, kaj bo rekel na to učeni svet. Seveda na ta način je najlaglje slepiti svet, sebe poviševati s puhlimi frazami, drugih zaslug za znanost pa enostavno zanikati. Kaj takega more seveda storiti le profesor, ki pita svojega duha le z bogokletno literaturo, katero pa je pravo učenjastvo vseh narodov ob vsakem času zametavalo. Tudi pri nas je tega navideznega učenjaka celó navadno občinstvo že zdavnej obsodilo, pa tudi moj dopis se ne bi bil toliko ž njim bavil, da nisem imel namena, s tem razjasniti naše odnose.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. decembra.

Notranje dežele.

Težave nemško-avstrijskih pogodbenih obravnjav. Ni še dolgo, kar so vzlasti nemško-liberalni listi napovedovali in priporočali tesno narodno-gospodarsko zvezo z Nemčijo, ki bi bila sevéda po našem mnenju le nekaka priprava za poznejšo politično tesnejšo zvezo avstrijsko-nemško. Opozarjali smo v listu že večkrat svoje čitatelje na važnost te zadeve, vzlasti v narodno-gospodarskem oziru ter omenjali mnogih težav, ki ovirajo tako zvezo. V tem so sklicali na Dunaj v posvet nemške in avstrijske zastopnike, ki že dolgo časa obravnavajo pogoje za novo trgovinsko pogodbo med Avstrijo in med Nemčijo. Vidi se pa obravnavam, da zadevajo na vedno večje težave. Avstrijski zastopniki pa so na slabšem, nego nemški; zakaj ti jedini zastopajo koristi Nemčije, naši zastopniki pa so razdeljeni v avstrijske in ogrske, ki vsaki vlečejo na svojo stran. Tudi tu se zopet kaže, kako slabo vpliva dualizem ne le na notranjo, marveč vzlasti tudi na zunanjo narodno-gospodarsko politiko. — Ogrbi bi radi, da bi Nemčija znižala vzlasti carino za izvoz žita, pripravljeni so pa gledé na industrijo privoliti Nemčiji veliko polajšav. Sevéda bi bila taka

pogodba za Madjare ugodna, ker o ogrski industriji sploh mnogo govora biti ne more, torej bi le svoje žito po primerno nizki ceni izvažali ter z velikim dobičkom prodajali. Avstrijskim zastopnikom pa to ne more biti prijetno, zakaj oni so dolžni zastopati koristi cele Avstrije. — Upamo še vedno, da bodo zastopniki avstrijski vzlasti gledé na avstrijsko industrijo branili domače koristi. — Vsa znamenja kažejo, da bo Avstrija pri tej pogodbi imela več izgube nego dobička.

Cesarski namestnik grof Kletmansegg — tajni svetnik. Kar so antisemitski mestni odborniki na Dunaji povedali že pred nekaterimi tedni, to se je zgodilo, cesarski namestnik je postal tajni svetnik, najbrže v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil za spojitve Dunaja s predkrajji. Dotični v deželnem zboru dolenje-avstrijskem v naglici dovršeni zakoni so dobili že potrjenje cesarjevo. Deželni zbor je preložil svoje seje za osem dnij.

Žalostni božični prazniki za rudokope v Fohnsdorfu. V Judenburgu bivajoči socijalistični agitatorji so s svojimi časniki nahajali rudokope v Fohnsdorfu, da so ustavili delo. Stavke se vdeležujejo vsi oddelki delavcev, vendar delo ni popolnoma ustavljeno, ker so oni, ki še delajo, pod varstvom vojakov. Poročali so listi, da je bil eden rudokop zaboden, kar pa neki ni resnično. Shajanje je delavcem srogo prepovedano. Trije delavci so se podali na Dunaj, pa bi tam naznanili svoje zahteve pri glavnem vodstvu avstrijske alpinsko-montanske družbe, ali če bi bilo mogoče pri cesarju samem. — „Ko bi bilo vojaštvo na naši strani! Ali bo kedaj napočil čas, da se ne bo več hotelo sprožiti orožje napeti proto delavcem?“ Tako pišejo socijalistični listi. Da bi pač tako pisarjenje razumeli oni, kateri imajo oblast, pa tudi odgovornost za to oblast. — Okrajni glavar je izdal oklic, v katerem napové delavcem, da bodo odslovljeni od dela, ako v določenem času ne pričenejo zopet delati; omenja celó, da bo morebiti družba delo sploh ustavila ter opozarja delavce na žalostne posledice, ki bi izhajali iz njih trdovratnosti zánje in za njih stradajoče družine. — Res žalostni prazniki se napovedujejo tem rudokopom!

Vnanje države.

Rim. Umeje se samo ob sebi, da opazujejo vatikanski krogi z vso pozornostjo sedanje gibanje na Irskem, katero jih je že od nekdaj močno zanimalo. Rimski dopisnik piše „Pol. Corr.“ o tem mej drugim to-le: Vatikanski krogi, kakor tudi angleški, irski in američanski v Rimu bivajoči duhovniki obsojajo Parnella in njegovo postopanje, s katerim je irskemu vprašanju mnogo škodoval. Neki američanski prelat, ki zavzema jako vplivno mesto, pravi: „Zmaga irske stvari je za jeden človeški rod pomaknena dalje v prihodnost“.

Italija. Te dni je sprejel italijanski kralj Humbert predsednika in odposlance senata in zbornice, ki so mu izročili adresi v odgovor na prestolni govor. Ko je deputacija prebrala adresi kralju Humbertu, poudarjal je ta, kako močno želi izboljšanja italijanskih financ, ne da bi bilo treba nakladati narodu novih davkov. Mir evropski je zagotovljen, kar more Italiji le koristiti. Sodelovanje zbornice bode podelilo vladi veljavo, da bo ohranila mir. Naposled je kralj pripomnil, da ima zaupanje v zbornico, katera bo v sporazumljenji z vlado pospeševala blagostanje dežele italijanske. — Take nade in obljube izražajo se vsako leto ob jednaki priliki, in vendar se državni voz vedno bolj pogreza v močvirje.

Nemčija. Solsko vprašanje, katero je cesar Viljem na Pruskem postavil na dnevni red, vzbujalo

Št.	I m e	1890	1889
156	Zali Log	3-3	2-1
157	Kresnice	3-2	3-1
158	Srednja Vas	3-2	4-5
159	Šenčur pri Kranji	3-2	3-6
160	Škocjan pri Dobravi	3-2	1-5
161	Šmarje	3-2	3-0
162	Vrhoplje	3-2	2-7
163	Borovnica	3-1	3-1
164	Cerklje pri Kranji	3-1	3-4
165	St. Peter na Notranjskem	3-1	3-3
166	Planina pri Vipavi	3-1	2-0
167	Rateče na Gorenjskem	3-1	2-0
168	Unec	3-1	2-7
169	Brdo	3-0	3-0
170	Kropa	3-0	3-3
171	Struge	3-0	2-7
172	Valta Vas	3-0	2-5
173	Žužemberk	3-0	3-1
174	Dolenja Vas	2-9	2-6
175	Sv. Helena	2-9	2-7
176	St. Jakob pri Savi	2-9	4-3
177	Logatec	2-9	2-9
178	Mošnje	2-9	2-6
179	Nevlje	2-9	3-0
180	Cirknica	2-8	2-7
181	Col	2-8	2-0
182	Duplje	2-8	2-7
183	Javor pri Šmariji	2-8	3-0
184	Stari Trg pri Ložu	2-8	3-2
185	Ubelsko	2-8	1-8
186	St. Vid pri Cirknici	2-8	3-1

Št.	I m e	1890	1889
187	Zlato Polje	2-8	3-2
188	Krka	2-7	2-6
189	Mengeš	2-6	2-9
190	Moravče	2-6	2-6
191	Stopiče	2-6	2-0
192	Vinica	2-6	2-6
193	Črnomelj	2-5	3-2
194	Dobrepolje	2-5	2-4
195	Grahovo	2-5	2-1
196	Rob	2-5	2-1
197	Stara Oselica	2-5	2-5
198	Zatičina	2-5	2-8
199	Kolovrat	2-4	1-6
200	Sv. Križ pri Litiji	2-4	2-2
201	Mirna Peč	2-4	2-3
202	Slap	2-4	0-9
203	Sodražica	2-4	2-3
204	Čatež pri Krškem	2-3	1-5
205	Sv. Gora	2-3	2-1
206	Kostanjevica	2-3	2-2
207	Mokronog	2-3	2-4
208	Polica	2-3	1-9
209	Semič	2-3	2-8
210	Stranje	2-3	2-8
211	Špitalič	2-3	2-4
212	Gojzd	2-2	2-8
213	Mirna	2-2	3-3
214	Prečina	2-2	2-7
215	Sv. Trojica pri Cirknici	2-2	2-3
216	Vrabče	2-2	3-6
217	Vreme	2-2	1-3

Št.	I m e	1890	1889
218	Ambrus	2-1	1-5
219	Banjalo	2-1	2-5
220	Erzel	2-1	1-4
221	Radeče pri Zidanem Mostu	2-1	1-6
222	Zgornj. Tuhinj	2-1	2-4
223	Podgrad	2-0	1-3
224	Podlipa	2-0	1-8
225	Rakitna	2-0	2-3
226	Zagorje pri Savi	2-0	1-9
227	Zagradec	2-0	2-3
228	Boštanj	1-9	2-0
229	St. Jurij pri Šmariji	1-9	1-1
230	Metlika	1-9	2-0
231	Prem	1-9	2-0
232	Senožeče	1-9	1-9
233	Šmarjeta	1-9	1-7
234	Trnje	1-9	1-6
235	Dolina	1-8	1-7
236	Krašnja	1-8	1-8
237	Preserje	1-8	1-3
238	Hrenovice	1-7	1-8
239	St. Janž	1-7	2-3
240	Leskovec	1-7	1-5
241	Radovica	1-7	2-9
242	St. Rupert	1-7	1-8
243	Vrh pri Vinici	1-7	2-0
244	Hinje	1-6	2-0
245	Šmihel pri Rudolfovem	1-6	1-3
246	Trebelno	1-6	1-4
247	Trnovo	1-6	2-2
248	Brusnice	1-5	1-8

dilo je zanimanje tudi v južni Nemčiji. Bavarski naučni minister Müller je otvoril dné 18. t. m. prvo sejo v posvetovanje sklicanega najvišjega šolskega sveta in v svojem nagovoru povdarjal, da je vse kako za humanistične šole, vendar treba jih je tu pa tam kaj popolniti in preosnovati. Na to je bil rešen predlog zdravnika dr. Kerschensteinerja, kako morajo biti vrejne šole, da ugajajo povsem zdravstvenim zahtevam. Nadalje se je določilo gotovo število dijakov za gimnazijo in posamične razrede, katero število se ne sme prekoračiti. Dopoldne ne sme biti več šole kakor tri ure. Med posamičnimi urami pa morajo biti odmori, in sicer po prvi uri 10 minut, po drugi uri pa po 15 minut. Med odmorom se morajo dijaki pod milim nebov gibati, skakati in telovaditi: ob enem se pa morajo šolske sobe prezračiti. — Tudi nemški državniki uvidevajo, da je treba preosnovati dandanašnje slabo šolstvo, a žal, da se ne poprijemajo preosnov na pravem mestu.

Francija. V senatu je vprašal markiz de L'Angle-Beaumont pri posvetovanju o bogočastnem proračunu, zakaj se ni odrekla plača kardinalu Lavigerieju, ki se peča s politiko. Na to framasonsko besedičenje je odgovoril minister Fallières, da so besede Lavigeriejeve povsem besede dobrega državljanja. Minister jih more le odobravati, in papež ni pokaral kardinala zaradi njegove izjave o francoski republiki.

Španija. Iz Melille prihajajo v Madrid poročila, da se je neka španjska ladija, ki je prevajala petrolej in kurivo, razbila na bregu blizu Albucemasa. Tako poškodovano ladijo so pa napali Mavri, poropali blago in moštvo kot ujetnike seboj odpeljali. Četudi je španjski poveljnik v Melilli s četami prisilil Mavre, da so ujetno moštvo izpustili, vendar se bo španjska vlada pri maročanski vladi pritožila zaradi surovega postopanja njenih podložnikov.

Izvirni dopisi.

Iz Podgrada, 19. decembra. Ker do sedaj ne najdem nobenega dopisa iz Podgrada v Vašem cenjenem listu, naj Vam jaz ob kratkem opišem zanimivost, ki se je vršila v naši gorski župniji. Veleč. g. župnik A. Zaman se je jako trudil, ker je letos ravno sto let, odkar je dobila ta župnija svojega duhovnika, v spomin stoletnice hišo božjo zveksati in olepsati. In res, zidarsko delo se je dovršilo pod vodstvom poštenega in zanesljivega mojstra g. Hočevarja; a notranja dela niso bila še vsa gotova. Vendar se je vršila dné 23. p. m. lepa slovesnost, namreč blagoslovljenje velikega oltarja, kateri pa še ni dogotovljen. Jako lepa je večbarvena kamenita „mensa“ in okusno napravljen lesen tabernakelj, delo gosp. Vurnika; tudi svečniki so krasni, vlti so bili lansko leto v Samassovi tovarni.

V nedeljo blagoslovil je tedaj mil. g. prošt novomeški P. Urh, potem pa tudi propovedoval in imel pontifikalno sv. mašo z obilno asistenco, ker je prišlo dokaj č. gg. duhovnikov, med njimi tudi veleč. g. dekan semiški A. Aleš.

Slovesnost je mnogo povzdignilo krasno petje gg. pevcev dijakov pod vodstvom č. g. o. Aleša. Četudi se orglje za tanki sluh včasih niso čisto glasile, (to pa zato, ker jih je uglasil nekdo, ki se je kasneje izustil, da še taci orgelj videl ni —

Št.	I m e	1890	1889
249	Bučka	1-5	1-1
250	Št. Jernej	1-5	1-9
251	Št. Peter pri Rudolfovem	1-5	1-0
252	Šmihel pri Nad. Selu	1-5	1-0
253	Toplice	1-5	1-6
254	Sv. Trojica pri Mokronogu	1-5	1-6
255	Zagorje na Notranjskem	1-5	1-5
256	Cerklje na Dolenjskem	1-4	1-7
257	Kopanj	1-4	1-3
258	Košana	1-3	1-3
259	Raka	1-3	1-3
260	Draga	1-2	0-9
261	Dragatuš	1-2	0-8
262	Sv. Duh	1-2	0-8
263	Fara pri Kostelu	1-2	1-3
264	Knežak	1-2	1-3
265	Podzemelj	1-2	0-9
266	Preloka	1-2	1-7
267	Subor	1-2	1-2
268	Subórija	1-2	2-4
269	Bela Cerkev	1-1	3-5
270	Križovo pri Kostanjevici	1-1	0-9
271	Leskova nad Loko	1-0	0-5
272	Stari Trg pri Poljanah	1-0	1-0
273	Šmihel pr Žužemberku	1-0	1-7
274	Želimlje	1-0	1-0
275	Primskovo	0-6	0-7
276	Poljanica	0-4	0-4
277	Golo	0-0	0-0
278	Polšnik	0-0	0-0

(Konec sledi.)

so namreč na stožce od bratov Zupanov) vendar to ni pevec-motilo. Da zastav in drugih okrasb ni manjkalo, mislim, da mi ni treba omenjati.

Z Goriškega, 20. decembra. (Nemška nesramna nadležnost in lahonska predrznost; ponemčene šole — zavira naši omiki; birokratične pôle za gibanje ljudstva; ubogi kmet in servilizem; kopanje živega srebra v Mančah.) Kakor je naznanila tudi „Südt. Post“, nadleguje ljudi dunajska tvrdka „Herzig“ ter vsiljuje znano delo „Brehm's Thierleben“ (III. natis) v 130 zvezkih po 60 kr. v podobah, katero ponudbo sem tudi jaz prejel na naročbo, pa sem jo takoj resno zavrnil. Brehmovo ime je žalostnega spomina, ker nauki njegovi so brezbožni in protiverski. Z Darwinovim zistemom hoče ob enem zavreči vse sveto pismo in naše odrešenje. Ni li to največja blasfemija in globoko poniževanje vsega človeškega rodu?! Tu se vidi kužna gniloba najnovejšega nemškega slovstva! Gotovo ni tako vrtoglav noben Slovenec, da bi se naročil na tako smrdeče delo, ki stane vezano 90 gld. in je od cerkve prepovedano.

Te dni je poleg omenjene nemške vsiljenosti prišlo še vabilo (in sicer mnogim duhovnikom po Goriškem) k naročbi laškega v Vidmu izhajajočega katoliškega dnevnika „Il cittadino italiano“, giornale d' Udine, ki imenuje našo goriško-gradiščansko grofijo „Il Friuli orientale“ (Vzhodna Furlanija!) kakor jo imenuje vsa „irredenta“, ki reklamuje s tem imenom Goriško za Italijo, ker leži v beneški ali zahodni Furlaniji, kakor jo zove navlašč irredenta, ravno ob vzhodu. Ta list, če tudi se štuli za katoliškega, niti ne ve ali neče vedeti, da na Goriškem biva poleg $\frac{2}{3}$ Slovencev le $\frac{1}{3}$ Italijanov in Furlanov in da avstrijska statistika ne pozna nobenega drugega zemljepisnega imena, kakor: goriško Primorje ali avstrijsko Primorje. Pač imajo laški omikanci hoté ali nehoté plitvo znanje o zemlji in narodoznanstvu. List ponujajo za znižano ceno 12 gld. a. v. Zdaj bi Lahom dobro došli avstrijski bankovci, ker jim pomanjkuje laških lir, dočim so se nam nekda posmehovali, ako smo jim ponujali avstrijske bankovce za plačilo. „Habeant sibi!“ Tudi na te lahonske limanice se menda ne bo dal noben narodnjak vjeti!

Da so ponemčevalne šole zavira, in to ne mala naši splošni slovenski izobraženosti, to uči žalostna stoletna skušnja. Ko more sleherni narod v svoji celoti le na podlagi materinega jezika se izobražiti, naj bi bila to le pri nas Slovencih čudna izjema?! Otrokom goriške in drugih vadnic se vbija z vso silo nemščina v glavo, da morejo naprej v nemško realko ali gimnazijo. Poznam dečka, ki se je šolal na slovenski ljudski šoli in bil zmožen vstopiti v IV. razred vadnice, ali ker ni znal nemščine, kolikor se je zahteva po sedanjih naših načrtih, moral je vstopiti — v II. razred! Koliko časa in denarja požrejo nenaravne ponemčevalne šole tudi sicer pridnim učencem! Kdaj dobimo v Gorici slovenske paralelke? Od oktoberske diplome 1860. leta menda bi bilo že čas, da bi se bila že vpeljala slovenščina po šolah v vsej Sloveniji. Upanje sicer imamo, da se mora to po neprestanem zahtevanju prej ali slej zgoditi in se bo brez dvoma enkrat zgodilo, da se nam bo dovolila gimnazija z narodnim jezikom, kakoršno nado izraža tudi „Folium periodicum“ št. 11. tega leta. Dal Bog!

Za gibanje in popis ljudstva smo prejeli laško-slovenske tiskalice v poljubno rabo pri štetju ljudstva, kar pričuje, da Nemcev v Primorju ni, razven 2 odstotkov v Trstu in v Gorici, katero neznatno število se pa ne more v poštév vzeti za tretjo narodnost. Bolj čudne so pa one pôle za gibanje ljudstva, katere pošiljajo glavarstva slovenskim duhovnikom, ki morajo vsako četrletje javljati premembe ljudstva, to je, rojene, mrtve in poročence. Te prav po nepotrebnem prevelike tiskalice so tiskane na Goriškem deloma samo v nemškem in italijanskem jeziku, deloma pa v štirih jezikih: v nemščini, laščini, slovenščini in hrvaščini, kar jemlje preveč prostora, toliko, da ena takšna pōla pokrije celo navadno mizo! To je sicer na videz malenkostna zadeva, ali vendar je važna za nas, ker menda tudi na Nemškem ne rabijo tiskanic v tujem jeziku, kakor je nam nemščina!

Akoravno imamo prav slabe vinske letine po Vipavskem, Goriških Brdih in po Krasu, kjer je vino skoraj edini pridelek za nakup živeža in za pokritje raznih kmetovih stroškov, vendar se izterjujejo davki z veliko strogostjo; prodajajo se posestva in

živina in drugi predmeti radi zastanih davkov, akoravno je znano, da naš cesarju zvesti kmet rado-voljno plačuje davke, če le more. — Kaj naj počne kmet brez goveje živine, ki mu daje gnoja za obdelovanje polja in vinogradov? Poznam občino, ki je imela pred časom do 30 in več volov, a zdaj jih ima komaj 5 do 6 parov. Zdaj imamo upanje, da nam bo dal Bog odsihmal boljše letine in da je bila letošnja slaba letina, v kateri nam je celó vode primanjkovalo, zadnja, sicer postanejo vsi kmetje sami berači. Pregovor pa pravi, da bogatina muči le en zlobec, siromaka pa mučita dva! Vkljub tej revji je naš kmet še vedno servilen, ker ravno te dni je bilo čitati, da je neka občina tam na Krasu izvolila č. kr. tržaškega namestnika za častnega občana, ker jej je s 400 gld. javnih denarjev pomagal k zidanju vodnjaka. Ali bi ne zadostovalo, se za tisti dar dostojno zahvaliti? — Pred časom so tudi mnoge občine po Krasu imenovala zdaj umrlega bivšega namestnika de Pretis-a za častnega občana; zakaj in odkod je to izhajalo, je tudi znano.

Torej z novim letom se začne kopanje živega srebra v Mančah. Dotično orodje ravnokar dovažajo v vipavski trg, ki je oddaljen eno uro od iste jame. Pravijo, da je prodal gospod Kavčič rudokopno pravico do rudnika za 30.000 gld. bogatemu nemškemu draždanskemu društvu; škoda, da med Slovenci ni podjetne družbe. Če zasledijo res, kakor upajo, bogato žilo živega srebra, bodo imeli le Nemei svoj dobiček, slovenski delavci bodo pa vozili enokolnico ter delali tujcem tlako, kakor drugod! Poleg tega nas bodo obdarovali Nemei s svojo kulturo, katero nam itak povsod vsiljujejo. H koncu želim: Veselo novo leto!

Dnevne novice.

(V tukajšnjem knezoškofjskem semenišču) začno v petek na praznik sv. Štefana duhovne vaje, katere bo vodil preč. g. o. Heggen. prof. dogmatike. Po končanih duhovnih vajah pa bodo prevzvišeni knezoškof podelili tonzuro sledečim gospodom bogoslovcem imenoma: Kromar Ivan iz Dolenje Vasi pri Ribnici, Andoljšek Ivan iz Ribnice, Bernik Franc iz Št. Vida nad Ljubljano, Kastelec Matija z Mehovega, Knizek Srečko iz Ljubljane, Koblar Josip iz Sele, Krajec Andrej iz Loškega Potoka, Marčič Valentin iz Boh. Bistrice, Maselj Ivan iz Kranja, Medved Ivan iz Št. Vida pri Zatičini, Mezeg Ant. iz Trate nad Poljanami, Mlakar Anton iz Železnikov, Nadrah Ignacij iz Zatičine, Opeka Mihael z Vrhlike, Pehare Stanislav iz Tržiča, Plehan Ivan iz Ljubljane, Regen Ivan s Trate nad Poljanami, Rihtaršič Ivan iz Sele, Štrukelj Ivan iz Št. Vida nad Ljubljano, Traven Franc iz Smlednika, Vole Josip iz Kranjske Gore, Winkler Rafael iz Sodražice, Žilih Josip iz Lesec, Žužek Franc iz Lašič. — Nižje redove bodo prejeli gg.: Božič Franc iz Loškega Potoka, Ovar Ivan iz Ribnice, Dimnik Franc iz Ljubljane, Jaklitsch Alojzij iz Stare Cerkve, Jaklič Karol iz Višnje Gore, Juvan Franc iz Škofje Loke, Knific Josip iz Smlednika, Kocijančič Anton iz Tržiča, Köchler Viktor iz Ljubljane, Krevs Franc iz Mirne Peči, Kromar Ivan iz Dolenje Vasi pri Ribnici, Kuček Anton od Sv. Marka pri Ptui, Lavrenčič Anton iz Vrhpolja, Legat Ivan iz Breznice, Medved Anton iz Št. Vida pri Zatičini, Meršolj Ivan iz Radovljice, Pretnar Franc z Dobrave pri Kropi, Rovar Alojzij iz Planine, Ribar Matej iz Polhovega Grada, Rožnik Tomaž iz Horjula, Stroj Alojzij z Dobrave pri Kropi, Trpin Ivan iz Železnikov.

(Zlata maša v Gradcu.) Dne 22. t. m. daroval je v Gradcu svojo zlato mašo kanonik zagrebškega nadškofjskega stolnega kapitola p. n. g. dr. A. L. Rumpler. Porojen je bil zlatomašnik l. 1817. v Samoboru, duhovnik posvečen l. 1840., deloval je v pastirstvu in vzlasti dolgo kot profesor. Leta 1864. je bil imenovan za kanonika. Poleg tega je tudi mnogo deloval v hrvatskem nabožnem slovstvu. Žal, da je vsled prevelikih naporov popolnoma oslepel. Vsled tega se je tudi preselil iz Zagreba v Gradec k svojim sorodnikom. Da-si že pozno v letih, je vendar le kanonik Rumpler duševno čvrst in mladeniško navdušen za vse dobro ter se vzlasti odlikuje s svojo radodarnostjo. Kakor vsak dan, tako je tudi svojo zlato mašo opravil jubilat v svoji domači kapelici ob azistenciji petih duhovnikov; med temi sta bila tudi mil. g. stolni prošt ljubljanski dr. L. Klofutar in mil. prošt gosp. dr. Anton Jarc iz Ljubljane, ki sta se kot iskrena stara prijatelja

zlatomašnikova navlašč v ta namen pripeljala v Gradec. — Iz Rima je došel zlatomašniku telegram od kardinala Rampolle, ki mu naznanja, da ga je sv. oče imenoval za svojega častnega komornika. Čestitke so jubilaru došle od knezoškofa graškega, kardinala Mihajlovića, biskupa Strossmayrja in drugih odličnjakov, želeč blagemu duhovniku, vzorniku kršćanske potrpljivosti, vsega najboljšega v najobilnejši meri.

(Novi superijor) oo. lazaristov pri cerkvi J. S. č. g. J. Bertl je prišel te dni v Ljubljano, za njim pa tudi naš rojak č. g. Josip Ferjančič.

(Iz Cerkljan na Gorenjskem) se nam poroča: V noči 20. decembra, zjutraj ob dveh, je ogenj upepelil hišno poslopje bajtarju Tomajnarju, soseda župana gospoda Vavkna. Zgorel je tudi, kar je najstrašnejše, stari oče, ki je ležal v „izbi“; imel je ondi železno peč, katero je zvečer zakuril; od tod se je ogenj vnel, upepelil hišo ter tako grozovito končal tudi človeško življenje.

(Povezil) je sinoči na Dunajski cesti neki voznik priletno ženico Marijo Janežič, ki si je vsled padca zlomila desno roko in močno poškodovala.

(Ogenj.) Minoli četrtek ponoči je pogorel kozolec s krmo in orodjem posestniku Juvančiču pri Topolih pri Mengišu. Škode je do 1000 gld., kozolec ni bil zavarovan, zažgala je nekda hudobna roka.

(Za duhovnike - vojake.) Prijatelj nam piše: Gospodje, ki so v razvidništvu nadomestne rezerve, naj se po § 49., točki 4. brambenih navodil oglasiijo vsak pri svojem okr. glavarstvu rojstvenega kraja, in sicer še ta mesec, z naznanilom, da so v pastirstvu. Naznanilo mora biti potrjeno od predstojnika.

(Volitev v Oseku.) Kakor se poroča „Agramer Tagblatt-u“, poslal je veliki župan Ervin pl. Cseh kot predsednik tamošnje hranilnice ravnateljstvu imenovanega zavoda dopis, v katerem naglašja, da se poslaniški mandat ne strinja z mestom pravnega zastopnika pri hranilnici in da se torej odpove to mesto pravnemu odvetniku zastopniku dr. Neumannu, ki je bil kot kandidat opozicije izvoljen v hrvatski sabor. Namen temu postopanju je, da se popolnoma zatré volilcev neodvisna zavest.

(Skladišče za petrolej v Zagrebu.) Poseben odbor, ki se je posvetoval o gradnji skladišča za petrolej, sklenil je v soboto, da je tako skladišče potrebno in naj mestno poglavarstvo razpiše natečaj za gradnjo.

Raznoterosti.

— Cesarji, kralji, voditelji strank in časnikarji. Neprijazna sodba cesarja Viljema o časnikarjih spominja na izjavo kralja Humberta, o katerem so pred nekaj leti pisali vsi evropski časniki. Na dvorni veselici v Rimu se je pogovarjal kralj Humbert tudi z nekaterimi vredniki ter je izrazil svoje veselje do časnikarstva z besedami: „Ko ne bi bil kralj, želel bi biti časnikar.“ — Kralj Humbert — pravi neki berlinski list — mora imeti druge nazore o časnikarstvu, kakor cesar Viljem in bržkone je v tem oziru italijanski kralj boljše poučen. — K temu pripomni „Vaterland“: „Želeti bi bilo vsekako tudi v konservativnem taboru, da bi se bolje vedelo ceniti težko časnikarsko delo.“ — Deputaciji dunajske „Konkordije“, katera je čestitala dr. Herbstu povodom njegovega sedemdesetega rojstvenega dne, je odgovoril dr. Herbst: „Velike so zasluge, katere si je steklo časnikarstvo za splošnost, velik napredek, katerega je napravilo časnikarstvo vzlasti z uvodnimi članki in podlistki. Ta napredek ne vpliva samo na naše politične razmere, temveč tudi na razvoj našega jezika. Če se danes vzdigne kaka vojska proti časnikarstvu, prihaja to le od tod, da ne umejo povsod pravega pomena časnikarstva.“ Dr. Herbst je zagotovil naposled, da je bil od nekdanj prijatelj časnikarstvu ter mu ostane še v prihodnje. Čestitamo „Konkordiji“ na takem udu. Žal, da pozna češko časnikarstvo dr. Herbst le kot časnikarskega zatiralca.

— Pisan diplomat. Kakor pišejo francoski listi, prišla je vlada Združenih držav sama v zadrego, ko je hotela spraviti v njo republiko Haiti. V tej republici prebivajo murini. Da bi tem dobrim murinom posebno ustregel, imenoval je predsednik Združenih držav za zastopnika Združenih držav v Portu au Prince nekega mulata. A s tem murini niso bili zadovoljni in so zahtevali, da tudi pri njih zastopa Združene države mož bele kože, kakor drugod. Kakor je bilo videti, hotel je predsednik Harrison ugoditi tej želji murinov, kar se je pokazala nova neprilichnost. Murini so namreč pripomnili, da bi se čutili žaljene, ko bi črn Amerikanec zaradi svoje polti izgubil svojo službo, ostal je vendar murin Fr. Douglas v Portu au Prince kot zastopnik Združenih držav.

Telegrami.

Dunaj, 23. decembra. „Wiener-Zeitung“ je objavila začasno budgetno postavbo.

Trst, 22. decembra. Na morji poškodovani Lloydov parnik „Delfino“ so dvignili s proda in zvelkli v Trst. Sprednji del je močno poškodovan.

Palermo, 23. decembra. Francoski časnikar Gregoire je prišel sam k francoskemu konzulu kot ujetnik, izjavil, da je olajšal beg Padlevskemu, čegar dejanje odobrava, ter zahteval, naj se odloži obravnava proti Labryèru, da se je bode mogel vdeležiti. Konzul mu je odgovoril, da ga ne more obdržati kot ujetnika in bode v tem oziru brzojavil vnanjemu ministru. Gregoire je na čast obljubil, da počaka v Palermu, ter zatrdil, da je Padlevski skrit v Siciliji.

Pariz, 22. decembra. Časniki poročajo, da je ruski nihilist Mendelsohn, katerega so sklenili prognati preko mej, odpotoval včerajšnjo noč v London. Poslanec Millerand namerava interpelovati zaradi odloka proti Mendelsohnu.

Bruselj, 22. decembra. Na včerajšnjem glavnem katoliškem shodu je bila večina govornikov za splošno volilno pravico. Državnega ministra Woesteja ni bilo, ker si je nekoliko nogo poškodoval.

Buenos-Ayres, 22. decembra. V Kordobi je počila cev, vsled česar je mesto voda zalila. Več sto hiš je zrušenih, mnogo ljudij je ponesrečenih.

Umrli so:

18. decembra. Marija Ambrožič, paznikova hči, 3 leta, Poljanska cesta 66, hripa. — Maks Trost, delavec, 39 let, Dunajska cesta 19, jetika.

19. decembra. Frane Močnik, delavec 65 let, Kravja dolina 11, jetika.

21. decembra. Marija Pirnat, delavka, 76 let, Gradišče 4, marasmus. — Antonija Ženko, tesarjeva hči, 11 let, Opekarska cesta 29, otrpnenje možgan. — Jožef Tomek, graščak, 48 let, Kurja vas, srčni kap.

Prosim, naj se mi radi ugodnosti dopisuje v nemščini.

Izdelovalnica za cerkveno kiparstvo.

FRANC TAVELLA

v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko (preje bratje Tavella & Valentin), priporoča svoje umetne izdelke, kot:

kipe svetnikov, križeva pota, altarje, lece, podobe Kristusovega telesa s križem ali brez njega itd.

vsakega sloga, mojstra in velikosti v priprosti in okrašeni obliki. — Obrise in cenike pošiljam na ogled. Za dobre izdelke pri jako zmernih cenah jamčim.

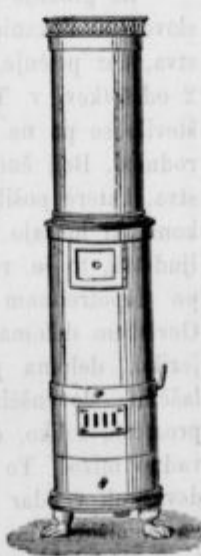
Časnik „Der Burggräfer“ z dne 15. septembra 1890. l. piše: Za cerkev v Gomionu določen kip ludske matere bože je bil izpostavljen v Zingerlejevi umetni razstavi. Žal, da smo imeli priložnost videti le fotografijo tega kipa; toda že priprosta podoba sama nas je prisilila, da smo zaklicali: Le taka je morala biti presveta Devica, ko se je prikazala Bernadetti; kako lep mora biti še-le kip! Mojster tega dela, Franc Tavella, je vsega priporočila vreden, ker je njegovo delo povsem umetno, ne le jako ceneno (kakor slišimo stane ta 125 cm. visok kip le 80 gld.), temveč tudi povsem cerkveno. (3-3)

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

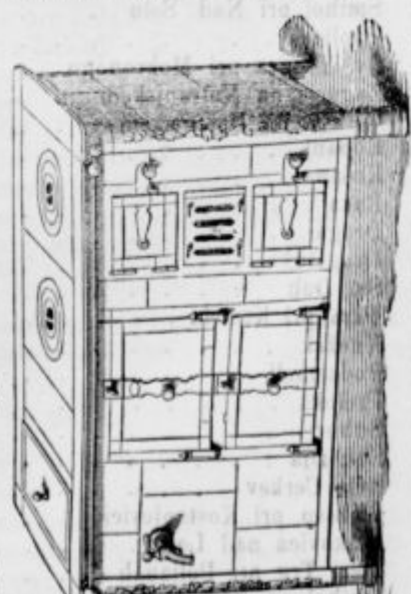
Primerna, izborna
božična darila
(tudi z glasbo)
prva kočevska domača obrt
v Ljubljani (Šelenburgove ulice 4).

Trgovina z železnino ALBIN-a C. AHČIN-a,

v LJUBLJANI, Gledališke ulice šte. 8,

ima vedno bogato zalogo peči, samostalnih
štedilnih ognjišč in posameznih delov za
nje, kakor: vratice, vratice ognjišč za silo,
ognjiščnih oklepov, roštev za praženje, plat,
cevi za dimnike itd.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink,
svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah. (12-10)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	743.6	-13.6	sl. zap.	oblačno	
22. u. pop.	741.2	-7.0	"	"	0.00
9. u. zveč.	739.3	-6.0	"	"	
Srednja temperatura -8.0°, za 6.5° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 20 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	89 " 25 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	981 " — "
Kreditne akcijske	302 " 75 "
London	114 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 05 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 44 "
Nemške marke	56 " 20 "

Prošnja.

Ker je imela deška sirotišnica „**Marijanišče**“ poslednji čas mnogo težav zaradi bolezni, **izostane** letos navadna

Božičnica.

Da pa vendar vsled tega ne splavajo po vodi vse vesele nade gojencev, dovoljuje si podpisano vodstvo staviti do vseh blagih p. i. dobrotnikov in dobrotnic ponižno **prošnjo**, da bi se tudi letos pri **božičnih darilih blagovoljno spomnili ubogih dečkov marijaniških.**

V Ljubljani, dne 21. decembra 1890.

Predstojništvo

Vincencijske družbe in Marijanišča.

Zahvala.

Visokočastiti gospod Anton Aleš, dekan itd. v Remiču, blagovolil je v teku letošnjega leta tukajšnji šoli podariti obilico knjig mnogovrstne vsebine.

V imenu učee se mladine izreka se blagemu dobrotniku najtoplejša zahvala.

Vodstvo dvorazredne ljudske šole v Štrekljevem, dne 21. decembra 1890.

Rajko Justin,
nadučitelj.